

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek
23 października 2018
nr 79 (LXXIII)
cena: 13 Kč

EKONOMIA
NOWA RUBRYKA –
POLSKI BIZNES
STR. 5



REGION
10 LAT KAMERALNEGO
ŚPIEWANIA
STR. 3



niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Sztandary niepodległości

WYDARZENIE: Zwieńczeniem obchodów 100. rocznicy odzyskania niepodległości na Śląsku Cieszyńskim były weekendowe wydarzenia na Rynku w Cieszynie oraz imprezy towarzyszące. Zespoły i organizacje z naszego regionu miały swój niebagatelny wkład w ich przebieg.

Danuta Chlup, Szymon Brandys

W piątek przedstawiciele władz miasta złożyli kwiaty na grobach prezydentów Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego, założonej 19 października 1918 roku. Tego samego dnia została zainaugurowana w Książnicy Cieszyńskiej kolejna wystawa poświęcona jubileuszowi: „Ziemia Obiecana. Śląsk Cieszyński w II Rzeczypospolitej 1920-1939”. Zamknęła ona cykl trzech ekspozycji zorganizowanych w ramach projektu „Cieszyn 1918. Powrót do Ziemi Obiecanej”.

– Postanowiliśmy spróbować odpowiedzieć sobie na pytanie, czy te marzenia, które przyświecały przez kilkadziesiąt lat działaczom polskiego ruchu narodowego i rzeszom zwykłych mieszkańców Śląska Cieszyńskiego, się ziściły i w jakim wymiarze – wyjaśniał dyrektor instytucji, Krzysztof Szelong.

Materiał wybrany przez autorów – Wojciecha Święsą, Krzysztofa Kleczka i Rafała Cholewę – został zaprezentowany problemowo w taki sposób, by ukazać losy tej części Śląska Cieszyńskiego, która znalazła się w Polsce. W ramach całego projektu został również zaprezentowany album „Cieszyńscy żołnierze niepodległości”. Znajdują się w nim sylwetki 25 pochodzących ze Śląska Cieszyńskiego żołnierzy, oficerów i członków konspiracji. Większość z nich pochodziła z terenów dzisiejszego Zaolzia. Publikację można otrzymać bezpłatnie w Książnicy Cieszyńskiej.

W piątkowy wieczór odbył się ponadto Koncert Galowy w Teatrze im. Adama Mickiewicza. W sobotę dokonano odsłonięcia tablicy upamiętniającej Radę Narodową Księstwa Cieszyńskiego oraz pobyt prezydenta RP Ignacego Mościckiego w 1938 roku. Została ona umieszczona na murze Państwowej Szkoły Muzycznej w kompleksie Zamku.



• Sobotni program na cieszyńskim Rynku. Fot. TOMASZ WOLFF

Wieczorem odbył się na Rynku wiec historyczny oraz widowisko muzyczne, przybliżające ważne wydarzenia i bohaterów walki o niepodległość. Wykonano wspólną pamiątkową fotografię uczestników z ratuszem w tle – ujęcie podobne do tego, jakie zostało zrobione 27 października 1918 roku podczas wiecu ludowego, na którym mieszkańcy opowiedzieli się za przyłączeniem Śląska Cieszyńskiego do Polski. Widowisko pt. „Sztandary niepodległości” zostanie wyemitowane na antenie TVP 1 w środę 31 bm. o godz. 23.25.

Niedziela należała w dużej mierze do Zaolzia. Popołudniowy „Piknik Artystyczny” oraz nawiązujące do niego wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych zostały zorganizowane we współpracy z Polskim Związkiem Kulturalno-Oświatowym i Kongresem Polaków. Ostatnim punktem programu był występ grupy rockowej Ampli Fire ze Stonawy.

Pamiątkowe zdjęcie oraz więcej o sobotnim i niedzielnym programie na str. 6-7

Drodzy Współziomkowie

Gorąco dziękujemy wszystkim, którzy z potrzeby serca i więzi z Macierzą wzięli udział w sobotnim wiecu historycznym na Rynku w Cieszynie. Tak, jak nasi przodkowie sto lat temu w tym miejscu masowo zademonstrowali swoją polskość, i my teraz pokazaliśmy, że ich spuścizna nie jest nam obca. Obecność nas, Zaolziaków, na trzydniowych obchodach 100-lecia Niepodległości w Cieszynie jest wyrazem naszego przywiązania nie tylko do całego Śląska Cieszyńskiego, ale również do naszej duchowej ojczyzny – Niepodległej Polski. Dziękujemy również wszystkim zespołom, które na niedzielnym pikniku artystycznym zaprezentowały przegląd naszej działalności kulturalnej i sportowej, godnie reprezentując Zaolzie na tym doniosłym wydarzeniu.

Helena Legowicz, prezes PZKO
Mariusz Wałach, prezes Kongresu Polaków w RC

WAŻNY KOMUNIKAT

Szanowni Czytelnicy

Z powodów technicznych wtorkowy „Głos” (30 października) jesteśmy zmuszeni oddać do druku już w najbliższy piątek. Prosimy zatem osoby, które chcą umieścić w tym wydaniu ogłoszenia do Informatora, o przesyłanie materiałów do najbliższego piątku włącznie (do godziny 13.30).

Z tych samych względów, imprezy, które odbędą się w najbliższy weekend, będziemy mogli opisać w gazecie dopiero w piątek 2 listopada. Aktualności znajdują państwo między innymi na naszej stronie internetowej: www.glos.live. Przepraszamy za utrudnienia.

Redakcja

SPOŁECZEŃSTWO

Jak ruszać paszczą

Czeski Cieszyn. Jak dobrze recytować i jakich wystrzegać się błędów, to dwa zasadnicze pytania, na które starali się udzielić odpowiedzi organizatorzy warsztatów „Ruszać paszczą”. W piątek, przez cztery godziny aktor i juror konkursu recytacji „Kresy”, Mariusz Orzełek, oraz polonista Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie, Władysław Kubiś, udzielali recytującej młodzieży wskazówek i rad w zakresie poprawnego i przemyślanego „ruszania paszczą”. STR. 2

POLITYKA

Gabriela Hřebačková burmistrzem?

Czeski Cieszyn. W piątek przedstawiciele trzech ugrupowań, które wyszły zwycięsko z październikowych wyborów samorządowych, podpisały umowę koalicyjną. Przedstawiciele stronnictw ANO, Nestraniční oraz KDU-ČSL będą dysponować w 27-osobowej Radzie Miejskiej 16 głosami. Nieoficjalnie dowiedzieliśmy się, że burmistrzem prawdopodobnie zostanie zaś Gabriela Hřebačková, pełniąca do tej pory funkcję wiceburmistrza. STR. 2

KUPON

Nominowany do nagrody

Imię i nazwisko głosującego

Adres

Tel/e-mail

Znajdź nas
na YouTube



POLITYKA

Wybory za nami

Polska. W niedzielę w Polsce odbyły się wybory samorządowe. Według powyborczych sondaży zwyciężyły w nich Prawo i Sprawiedliwość, które w wyborach do sejmików wojewódzkich w skali całego kraju uzyskało 33 proc. poparcia. Drugie miejsce uzyskała Koalicja Obywatelska (czyli Platforma Obywatelska wraz z Nowoczesną) – 26,7 proc., a trzecie Polskie Stronnictwo Ludowe – 13,6 proc. Ponadto Sojusz Lewicy Demokratycznej zdobył 6,6 proc., Kukiz'15 – 5,9 proc., a Bezpартyjni Samorządowcy – 5,8 proc. (Do czasu zakończenia tego numeru „Głosu” nieznane były jednak oficjalne wyniki wyborów). Frekwencja w Polsce wyniosła 53,01 proc. (wik)

NASZ »GŁOS«



Tomasz Wolff
wolff@glos.live

Szanowni Państwo,
11 listopada minie dokładnie 100 lat od odzyskania przez Polskę niepodległości. Nikogo nie trzeba przekonywać, jak ważna jest to dla nas wszystkich data. Nie o tym jednak będzie traktować ten krótki felieton. To raczej próba zachęcenia Państwa do podzielenia się z innymi Czytelnikami kilkoma refleksjami na temat wolności. Pojęcie to jest tak szerokie, że wyszukiwarka Google'a w niecałą sekundę pokazuje blisko 90 tysięcy wyników. O wolności pisali wielcy filozofowie – od bardzo dawnych czasów (Platon – w skrócie „wolność jest istnieniem dobra”; Jean-Paul Sartre – „człowiek jest skazany na wolność”), po czasy współczesne (ks. Józef Tischner – „pierwszym dobrem wolności jest prawda”). Mamy wolność od i wolność do... Długo można by wymienić.

W roku 2018, kiedy celebrujemy od stycznia odzyskanie niepodległości, wolność jest odmieniana przez wszystkie przypadki. Czy zastanawiali się Państwo ostatnio, czym dla Was jest wolność? Czy wiążecie ją z wydarzeniami, które miały miejsce przed wiekiem? A może to najnowsza historia, pisana zarówno w Warszawie, jak i Pradze, ale także na poziomie lokalnym, w Czeskim Cieszynie czy Cieszynie, determinuje nasze myślenie o tym pojęciu?

11 listopada wypada w niedzielę. Świetnie się złożyło, bo to wolny dzień, a więc idealna okazja do zmanifestowania tego, kim jesteśmy. Powtórzę hasło z 2011 roku przed Spisem Powszechnym: „Postawmy na polskość”. 9 listopada ukaże się weekendowy „Głos”. Dużą jego część chcemy poświęcić na Państwa refleksje na temat wolności. Czekamy na listy (zarówno w tradycyjnej, jak i elektronicznej formie) do wtorku 6 listopada. Proszę o rozsądną objętość – do 4000 znaków, co daje mniej więcej kartkę maszynopisu. ▲

Gabriela Hřebačková burmistrzem?

Samą Gabriela Hřebačková spodchodzi do sprawy z dystansem i nie komentuje politycznych spekulacji. – Powiem krótko, byłam liderką Nestraničkův, a co z tego wyjdzie, przekonamy się niebawem – stwierdziła w rozmowie z „Glosem”.

Nowe kierownictwo miasta ma zostać wybrane na posiedzeniu Rady Miejskiej, które odbędzie się 31 października. – W trakcie negocjacji przedstawiciele trzech partii osiągnęli już jednak konsensus. Uzgodnili wsparcie usług społecznych, sportu i programów profilaktycznych. Porozumieli się również w sprawie dalszego usprawnienia pracy urzędu, większej

otwartości ratusza, a także remontów i inwestycji w miejskie nieruchomości – poinformowała Dorota Havlíková, rzeczniczka prasowa czeskocieszyńskiego magistratu.

– W trakcie naszych przedkolecyjnych rozmów chcieliśmy zadowolić jak największą liczbę mieszkańców, którzy wzięli udział w wyborach. Dlatego porozumiały się partie, które osiągnęły trzy najlepsze wyniki. Z drugiej strony w trakcie obrad uświadomiliśmy sobie, że w lokalnej polityce wiele spraw nas łączy. Przykładem nasz postulat, by ratusz był dla ludzi jak najszerzej otwarty – mówi Gabriela Hřebačková. (wik)

CYTAT NA DZIŚ



dr n.med. Janusz Meder,
prezes Polskiej Unii Onkologii

Według danych WHO, nie ma dawki alkoholu, która byłaby nieszkodliwa.

Dlatego zaleca się unikanie spożywania alkoholu lub picie okazjennie

E-STREFA

Zapraszamy do obejrzenia zdjęć i krótkiego materiału filmowego z akcji montażu słupów na stoku w Mostach k. Jabłonkowa.



DZIŚ...

23

października 2018

Imieniny obchodzą:

Marlena, Seweryn

Wschód słońca: 7.17

Zachód słońca: 17.41

Do końca roku: 69 dni

Przysłowia:

„Kiedy październik śnieżny i chłodny, to styczeń bywa zwykle pogodny”

JUTRO...

24

października 2018

Imieniny obchodzą:

Alojzy, Areta, Marcin

Wschód słońca: 7.19

Zachód słońca: 17.39

Do końca roku: 68 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Narodów

Zjednoczonych

Światowy Dzień Origami

Dzień Bez Maila

Przysłowia:

„W jesieni przedko gdy liść z drzewa spadnie, to wkrótce zima będzie, każdy zgodnie”

POJUTRZE...

25

października 2018

Imieniny obchodzą:

Daria, Inga, Kryspin

Wschód słońca: 7.20

Zachód słońca: 17.37

Do końca roku: 67 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Ustawy o Ochronie

Zwierząt

Dzień Kundelka

Przysłowia:

„Jaki październik, taki marzec, doznał tego niejeden starzec”

POGODA

wtorek

dzień: 8 do 10 C

noc: 7 do 4 C

wiatr: 2-6 m/s

środa

dzień: 7 do 9 C

noc: 8 do 6 C

wiatr: 3-7 m/s

czwartek

dzień: 10 do 2 C

noc: 7 do 5 C

wiatr: 2-6 m/s

Jak ruszać paszczą

Staramy się w atrakcyjny sposób pokazać dzieciakom, na co trzeba zwracać uwagę przy pięknym mowie. Była więc mowa o tym, jak należy kształtować wypowiedź, jak ją interpretować, czym należy się kierować przy wyborze tekstu. Te rzeczy próbowaaliśmy pokazać na konkretnych ćwiczeniach i konkretnych tekstach. Specjalnie skupiliśmy się na dobrych przykładach, bo ze złą dykcją i złą artykulacją młodzież spotyka się na co dzień – wyjaśnił Kubień.

Piątkowe warsztaty były skierowane do starszych uczniów szkół podstawowych i ich instruktorów oraz do uczniów szkół średnich. W sumie wzięło w nich udział ponad 30 uczestników z podstawówek w Będowicach, Czeskim Cieszynie, Trzyciu i Wędrzyni oraz Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Większość z nich startowała już kiedyś w konkursie „Kresy” albo przemierza się do udziału w jego tegorocznej edycji.

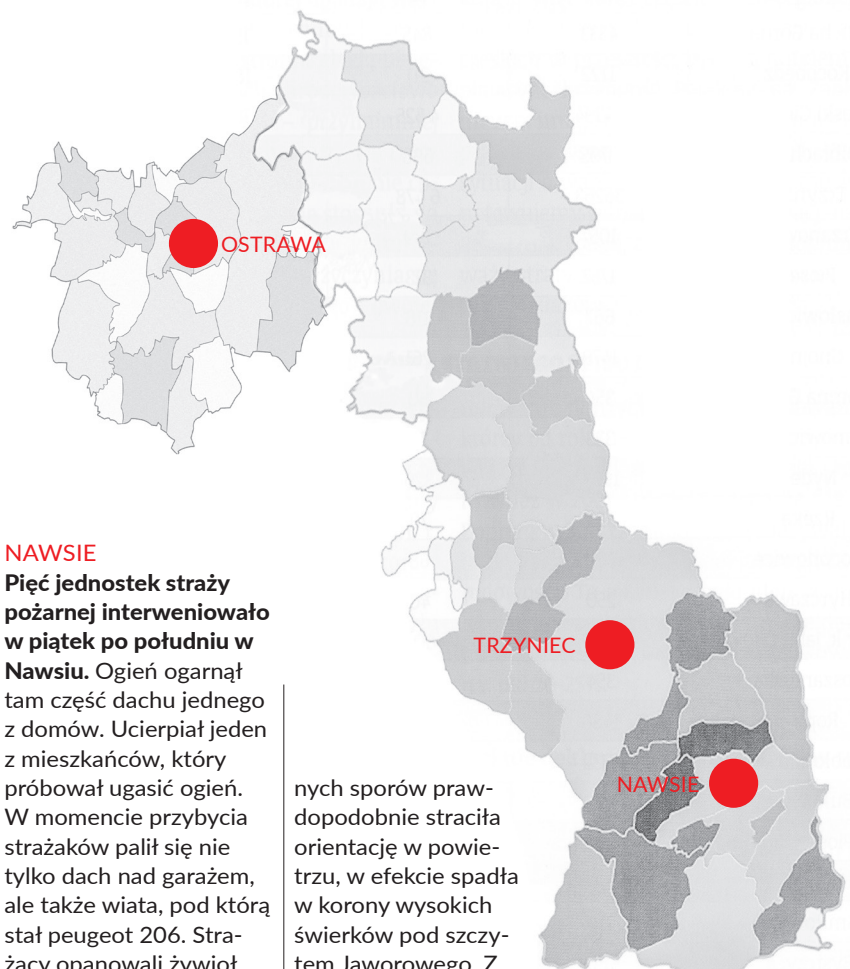
– Od dzieciństwa lubię recytować, ale nigdy nie byłam na żadnym kursie, brakowało mi cennych wskazówek. Kiedy pojawiła się więc możliwość wzięcia udziału w warsztatach, od razu postanowiłam z niej skorzystać – uzasadniała swój udział gimnazjalistka, Natalia Franek. Na warsztatach dowiedziała się m.in., jak prawidłowo oddychać i w którym momencie zrobić pauzę. Z kolei jej koleżanka Izabela Wacławek zdradziła „Głosowi”, że dzięki takim spotkaniom

staje się bardziej pewna siebie i stopniowo pozbywa się tremy. – Chciałabym zostać aktorką i za rok będę próbowała dostać się na studia aktorskie. Wykorzystuję więc każdą okazję, która pozwala mi rozwijać się w tym kierunku – przekonywała. Dodała, że plusem warsztatów było to, że wszelkie informacje i rady były podane w bardzo prosty sposób.

Władysław Kubień ubolewał jednak nad tym, że zjawilo się za mało instruktorów, którzy mogliby później zaprezentowane ćwiczenia i sposoby myślenia o interpretacji zastosować w praktyce. Jako organizator zaolziańskich eliminacji „Kresów” zauważa bowiem wiele niepotrzebnych błędów. – Przeszkadza mi nie do końca przemyślany wybór wierszy. Razi mnie, kiedy dzieciaki z niższych kategorii recytują np. Szymborskiej „Kota w pustym mieszkaniu”. To wiersz o śmierci jej długoletniego partnera, Kornela Filipowicza, opowiedziany co prawda z dużym dystansem, ale nie wiersz o zwykłym kotku. Inny problem to przerysowywanie emocji, co często powoduje, że poważny wiersz robi się komicki. Podobnie rzecz się ma z gestykulacją. Recytacja to nie gra aktorska i w tym trzeba widzieć różnicę. No i przede wszystkim nie należy kończyć recytacji słowem „dziękuję” – wymieniał organizator piątkowego „ruszania paszczą”.

Po zakończeniu warsztatów Mariusz Orzełek udzielał recytatorom indywidualnych konsultacji. (sch)

DZIEJE SIĘ W REGIONIE



NAWSIE

Pięć jednostek straży pożarnej interweniowało w piątek po południu w Nawsiu. Ogień ogarnął tam część dachu jednego z domów. Ucierpiał jeden z mieszkańców, który próbował ugasić ogień. W momencie przybycia strażaków palił się nie tylko dach nad garażem, ale także wiat, pod którą stał peugeot 206. Strażacy opanowali żywioł w ciągu pięćdziesięciu minut, natomiast kolejne półtorę godzinę zajął im demontaż spalonej konstrukcji dachu. Wstępnie straty oszacowano na milion koron. Przyczyna pożaru jest wyjaśniana. (wik)

OLDRZYCHOWICE

Mimo fatalnej pogody – nisko wiszących chmur, a momentami także mgły – 40-letnia kobieta postanowiła przelecieć się w piątek paralotnią. Miłośniczka ekstremal-

nych sporów prawdopodobnie straciła orientację w powietrzu, w efekcie spadła w korony wysokich świerków pod szczytem Jaworowego. Z opresji wyciągnęli ją ratownicy górcy oraz specjalna strażacka grupa wspinaczkowa z Frydka-Mistka. Do ewakuacji kobiety na ziemię użtyło lin oraz specjalistycznego sprzętu. (wik)

OSTRAWA

Huta ArcelorMittal jest na sprzedaż. W ub. tygodniu prezydent miasta, Tomáš Macura, oraz hetman województwa, Ivo Vondrák, spotkali się z przedstawicielami spółki Liberty House

(dc)

10 lat kameralnego śpiewania

W sobotnie późne popołudnie sala Ośrodka Kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie wypełniła się szczerze gośćmi. Niektórzy przyszedli na ostatnią chwilę, prosto z wiecu patriotycznego na cieszyńskim Rynku. Najważniejsze jednak, że dotarli. Okazją było 10-lecie Kameralnego Zespołu Śpiewaczego TA Grupa.

Tomasz Wolff

Zespół działa przy Miejsowym Kole PZKO w Czeskim Cieszynie-Osiedlu. Choć śmiało można napisać, że powstał wcześniej. – Początki sięgają lat 90., kiedy istniał zespół Singers Forum. Chęć śpiewania sprawiła, że grupa osób postanowiła kontynuować działalność pod innym szyldem – mówił Piotr Twardzik, w TA Grupie bas, witając gości. Widząc tłum gości, mógł powiedzieć z radością: – Cieszymy się, że sala jest wypełniona po brzegi.

W rozkrzyczanym świecie, atakującym nas głośnymi dźwiękami praktycznie 24 godziny na dobę, TA Grupa zaserwowała słuchaczom, zgodnie z nazwą, sporą dawkę kameralnej muzyki, miłej dla ucha i kojącej. Zabrała widownię w muzyczną podróż po różnych krajach i stylach. Było więc zarówno patriotycznie i nostalgicznie, jak i skocznie i weselo. Można było usłyszeć piosenki hebrajskie i ukraińskie, a z drugiej strony polskie i czeskie.



TA Grupa śpiewa już od 10 lat. Sobotni koncert pokazał, że zespół ma się świetnie. Fot. TOMASZ WOLFF

Muzycy zrobili też ukłon w stronę Krystyny Suszki, zmarłej tragicznie w lipcu kierownik artystyczny, śpiewając trzy przygotowane

przez nią utwory. – Krystyna przygotowywała się do tego koncertu.

Wspólna wystawa znajomych z bloga



Paulina Wronka i Grażyna Šimůnkowa, autorki większości wystawionych prac. Fot. DANUTA CHLUP

Sobotnia wystawa Klubu Kobiet Miejsowego Koła PZKO w Czeskim Cieszynie-Sibicy zaczęła się od... internetowej znajomości. Miejscowe panie zaprosiły na wystawę do sibickiego Domu Polskie swoje koleżanki z Prościejowa, z którymi nawiązały kontakt na blogu „Żenský Klub”. Panie parające się robotkami ręcznymi publikują tam fotografie swoich wyrobów.

– Z koleżankami z internetowego klubu spotykamy się dwa razy w roku, wiosną i jesienią. Postanowiłyśmy więc zaprosić je teraz na naszą wystawę. Dwie panie skoryzystały z zaproszenia i wystawiły u nas swoje robotki. Zobaczyły, jak to u nas wygląda, co my tutaj robimy – powiedziała nam Grażyna Šimůnkowa, przewodnicząca Klubu Kobiet MK PZKO w Sibicy oraz autorka różnorodnych prac ręcznych. Jej specjalnością są m.in. frywolitki, szydełkowane zabawki, obrazy wykonane metodą wstążkową czy też układane z maleńkich kolorowych kamyczków, przypominające swym wyglądem haftowane obrazy.

Jedną z autorek wystawionych prac była Paulina Wronka, która będzie podejmowała firmę w ramach odpowiedzialności społecznej. (dc)

»Lira« z nagrodą Moniuszki



Chór Mieszany »Stonawa« wystąpił na rodzimej scenie.

Stonawa była gospodarzem XXVI Sedycji Święta Śląskiej Pieśni Chóralnej „Trojak Śląski”. Podczas festiwalu co roku przyznawana jest Międzynarodowa Nagroda Prezydenta Miasta Katowice im. Stanisława Moniuszki. Także w tym roku uhonorowane zostały chóry i osoby indywidualne z Polski i Czech. Laureatami z Zaolzia są Chór Mieszany „Lira” z Karwiny-Darkowa oraz Karol Żurek z Czeskiego Cieszyna, śpiewak kilku chorów.

Jesteśmy bardzo zachwyceni takim wyróżnieniem. Uważam, że moim chórzystom należy się ta nagroda, dlatego że oni naprawdę poświęcają swój czas, niektórzy z nich dojeżdżają kilkadziesiąt kilometrów, by być razem, by śpiewać. Chór „Lira” jest bardzo ambitnym chórem, mimo tego, że jest chórem wiekowym – powiedziała „Głosowi” dyrygent „Liry”, Beata Piłśniak-Hoj-

ka. Podkreśliła także wkład pracy prezesa chóru, Tadeusza Koniecznego. W tym momencie nie wiedziała jeszcze, że wkrótce po raz kolejny tego dnia będzie przyjmowała honory. Na wniosek zarządu chóru „Lira” Zarząd Główny Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr przyznał dyrygentce złotą odznakę.

W ramach Święta odbyło się w niedzielę kilka koncertów. Najpierw o godz. 10.00 w kościele parafialnym pw. św. Marii Magdaleny odbyła się msza święta w intencji związków śpiewających i zespołów uczestniczących w Święcie. Przed południem, na koncercie upamiętniającym 100-lecie niepodległości Polski, w stonawskim Domu PZKO wystąpiły chóry Unii Chórów Czeskich, PZKO oraz z Polski. Drugi koncert w Domu PZKO odbył się po południu. Imprezami towarzyszącymi były koncerty pieśni sakralnej,

Mówiła, że nie może zabraknąć trzech perełek – mówiła Danuta Siderek, w zespole alt, konferansjerka sobotniego programu. Po chwili zabrzmiały pierwsze dźwięki „Kołysanki” Maklakiewicza. TA Grupa zaśpiewała także utwory opracowane przez nową dyrygent – dr Joannę Nowicką, pracującą na Uniwersytecie Śląskim w Cieszynie, oraz Klemensa Słowiozka.

Koncert, jak podkreśliła Danuta Siderek, został zorganizowany w szczególnym czasie, dlatego nie zabrakło również akcentów patriotycznych. Były dyrektor Teatru Cieszyńskiego, Karol Suszka, przedstawił „Koncert Jankiela”. W drugiej części publiczność wysłuchała występu duetu wiolonczelistek Tara Fuki.

Jubileuszowy koncert TA Grupy został dofinansowany przez Miasto Czeski Cieszyn, Konsulat Generalny RP w Ostrawie, Zarząd Główny PZKO, Miejskowe Koło w Czeskim Cieszynie-Osiedlu, a także przez Fundację Pomoc Polakom na Wschodzie, Ministerstwo Kultury RC i Fundusz Rozwoju Zaolzia. ▲



Beata Piłśniak-Hojka i Tadeusz Konieczny z Nagrodą im. S. Moniuszki. Fot. DANUTA CHLUP

odbywające się w kościołach katolickich w Suchej Górnej i Wędrzyni. – Ta impreza służy zbieraniu naszych zespołów śpiewających po obu stronach Olzy. Czujemy się jak jedna rodzina. Jednoczy nas śpiew i to jest piękne – przekonywał ks. prof. Antoni Reginek, kapelan Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr. (dc)

O sile miłości, która wygrywa z klątwą

Scena Lalek „Bajka” prezentuje najnowszą premierę dla dzieci – „O słońcu, księżycu i wietrze” w reżyserii Marii Míkowej. Przedstawienie w wersji czeskojęzycznej jest grane od 5 października, zaś premiera wersji polskojęzycznej została zaplanowana na 26 października. Prezentujemy rozmowę z reżyserką.



• Przedstawienie „O słońcu, księżycu i wietrze” będzie grane na Scenie Lalek „Bajka” w polskiej wersji językowej od 26 października. Reżyserem jest Marie Míkowa. Zdjęcia: KARIN DZIADEK

Małgorzata Bryl-Sikorska

Tym razem inscenizuje pani na Scenie Lalek „Bajka” baśń Bożeny Němcovej „O słońcu, księżycu i wietrze”. O czym chciałaby pani opowiedzieć dzieciom za pomocą tego przedstawienia?

– Bożena Němcowa to uznana czeska baśniopisarka. Utwór jej autorstwa „O słońcu, księżycu i wietrze” opowiada o sile miłości, która wygrywa z nałożoną klątwą i mroczną tajemnicą. Pytamy także o to, co może się wydarzyć, jeśli nie dotrzemy danego słowa. Jak to zwykle w baśniach bywa, ostatecznie wygrywa dobro i miłość, ale droga głównego bohatera, by to osiągnąć, nie będzie krótka i prosta. Jest to

jedna z moich ulubionych czeskich baśni, bo wcale nie jest taka oczywista i prosta. Atutem tego utworu jest też niepowtarzalny humor, a więc nie będzie to przedstawienie ani zbyt poważne, ani zbyt mroczne.

Za scenografię i przygotowanie lalek odpowiada Michał Hejmovský, który stworzył również lalki między innymi do przedstawienia „O zbrojniku Ondraszku”. Czy także tym razem możemy spodziewać się drewnianych kukielek i marionetek?

– Tak, Michał zaprojektował drewniany świat lalek i symboliczną, prostą scenografię. Bardzo odpowiada mi to rozwiązanie. W przedstawieniu „O słońcu, księżycu i wietrze” nie ma wielu rekwizytów,

a oprawa scenograficzna jest minimalistyczna, umowna. Moim zdaniem taki styl bardzo pasuje do powstałej inscenizacji. Współpracowałam z tym twórcą po raz pierwszy, ale od razu znaleźliśmy nić porozumienia.

A muzyka...?

– Warstwę muzyczną przedstawienia współtworzyłam z Zbigniewem Siwkim. Utwory mają nowoczesny charakter, tym razem zdecydowałam się nie nawiązywać ani do muzyki klasycznej, ani ludowej. W muzyce w części muzyka (podkład muzyczny) będzie płynęła z „offu”, ale aktorzy będą też wykonywać utwory na żywo. Przewidziałam śpiew, a także grę na mandolinie, kontrabasie czy flecie.



W przedstawieniu wystąpi Maciej Cymorek, dotąd najczęściej kojarzony ze sceną dramatyczną. Jak aktor poradził sobie na scenie lalkowej?

– Bardzo dobrze, a współpraca z nim to sama przyjemność, bo to bardzo wrażliwy aktor. Ponadto wcześniej występował zarówno w tanecznych, jak i muzycznych spektaklach, a zdobyte doświadczenia przydają mu się w tym przedstawieniu. W opowieści „O słońcu, księżycu i wietrze” aktorzy będą animować lalki, a także występować w tak zwanym żywym planie. Maciej poradził sobie na obu tych płaszczyznach.

Dlaczego warto zabrać swoje pociechy na przedstawienie „O słońcu, księżycu i wietrze”?

– Myślę, że każde dziecko zinterpretuje to przedstawienie po swojemu, ale inscenizacja baśni Bożeny Němcovej stwarza niepowtarzalną okazję do spotkania z magią i światem wyobraźni. Przypuszczam, że spektakl może być interesujący dla współczesnych dziewczynek z powodu królowej-ny-bojowniczki, która nie tylko czeka na wyzwolenie przez księcia, ale i sama o to walczy. Mam nadzieję, że dzieci rozważą wesołe postaci – Wiatr i jego żona, zaś momenty dramatyczne i tak zwane ciemne charaktery na długo zapadną w pamięć. Liczę, że dynamika spektaklu przypadnie młodym odbiorcom do gustu i utrzyma ich zainteresowanie do samego końca.



Beata Schönwald

ABC Simple English to nazwa studium językowego działającego w Czeskim Cieszynie. Jego założycielką i dyrektorką jest Barbara Kubiena. Jej „klientami” są głównie dzieci.

Do rozkręcenia własnego biznesu zmusiło ją życie. – Nie miałam pracy, a z powodów zdrowotnych mogłam pracować tylko na pół etatu, w związku z czym nikt nie chciał mnie zatrudnić. Musiałam więc sama jakoś sobie radzić. Mogłam zaoferować naukę języka angielskiego. Dałam więc parę ogłoszeń, w których proponowałam korepetycje językowe. Najpierw zgłosiła się sąsiadka, a potem kolejne osoby – pani Barbara wspomina sytuację sprzed dziesięciu lat. Przez kilka pierwszych miesięcy dojeżdżała do swoich klientów. Kiedy jednak ich liczba zaczęła rosnąć, postanowiła założyć studium językowe. – Od kolegi wynajęłam pomieszczenia w Alejach Masaryka, trzy zaadaptowałam na klasy, w jednym urządziłam swoje biuro. Od marca 2009 roku moi uczniowie zaczęli więc przychodzić tutaj na zajęcia – wyjaśnia.

Początkowo gros jej podopiecznych stanowiły przedszkolaki. Z myślą o nich wypożyczyła klasy w kolorowe meble. – Chciałam stworzyć miejsce, w którym dzieci w wieku 4-6 lat będą uczyć się języka angielskiego poprzez zabawę. Pomyśl spotkał się z dużym zainteresowaniem. Ponadto w czasie wakacji zaczęłam proponować wakacyjne obozy dla dzieci w wieku szkolnym (6-12 lat). Ich popularność spowodowała, że wzrosło zainteresowanie naszymi kursami języka angielskiego również w ciągu roku szkolnego – mówi Barbara Kubiena, z wykształcenia pedagog wieku przedszkolnego. Po kilku latach przyszedł jednak kryzys.

– Zainteresowanie angielskim dla najmłodszych zaczęło spadać w miarę, jak język angielski zaczął pojawiać się w przedszkolach i szkołach. Jednak z drugiej strony na nasze kursy zaczęły się zapisywać również starsze dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe – zauważa właścicielka ABC Simple English.

Mimo to większość uczestników kursów językowych wciąż stanowią dzieci. – Ponad połowa to dzieci w wieku szkolnym od 6 do 14 lat, 25 proc. kursantów stanowi młodzież szkół średnich, a reszta to osoby dorosłe – przybliża Kubiena. Zajęcia w grupach 6-12-latków nadal bazują na angielskojęzycznej zabawie. To nie przeszkadza jednak, by już w tym wieku zdobywać certyfikaty Cambridge – najpierw YLE, a później KET, PET i FCE. – Po nawiązaniu współpracy ze szkołą językową Hello Ostrawa zaczęliśmy realizować specjalny program, którego zwieńczeniem jest egzamin językowy oraz przydatny certyfikat. Dla dzieci wyjazd na egzamin do Ostrawy to wielkie przeżycie, a możliwość uzyskania certyfikatu stanowi dużą motywację – przekonuje nauczycielka angielskiego, dodając, że studium przygotowuje do certyfikowanych egzaminów językowych również osoby dorosłe.

Barbara Kubiena przyznaje, że jej szkoła od czasów, kiedy stawiała pierwsze kroki, zmieniła się pod wieloma względami. – To, jak teraz prowadzimy lekcje, jest efektem 10-letniego doświadczenia. W tej chwili z całą odpowiedzialnością możemy mówić o profesjonalnej pracy z dziećmi i językiem angielskim. Wiemy, jak co działa, co się sprawdza, a co nie, potrafimy też skutecznie pomóc tym, którzy nie radzą sobie z językiem angielskim w szkole. Wtedy zamiast typowego kursu proponujemy korepetycje, na których na bieżąco staramy się z uczniem opanowywać materiał przerabiany w szkole. Wymaga to dużego zaangażowania, jeśli wziąć pod uwagę, że dzieci mają w szkole tygodniowo 3-4



• Barbara Kubiena w klasie dla najmłodszych dzieci. Fot. BEATA SCHÖNWALD

lekcje angielskiego, a my spotykamy się tylko raz w tygodniu i w czasie tej jednej lekcji staramy się ogarnąć materiał z całego tygodnia – mówi właścicielka studium językowego.

ABC Simple English w Czeskim Cieszynie wbrew nazwie oferuje również naukę innych języków. W ofercie są języki niemiecki, francuski, włoski, rosyjski, chiński i koreański. Prym przez cały czas wiedzie jednak angielski. Dla wszystkich zainteresowanych drzwi szkoły są otwarte codziennie w dni robocze w godz. 12.30-18.30.

Od powyższego tekstu rozpoczynamy cykl artykułów w nowej rubryce „Polski biznes”. Chcemy w niej prezentować i promować Polaków mieszkających na Zazliu, którzy z powodzeniem prowadzą swoje firmy.

Kwestionariusz firmowy

Rok założenia: 2009
Branża: nauka języków obcych
Liczba pracowników: 4
Kontakt: ABC Simple English
Aleje Masaryka 51/2
737 01 Czeski Cieszyn
Tel. 728 042 192
www.abcsimpleenglish.cz

GROSZ DO GROSZA



Henryka Bittmar

Sezon wakacyjnych podróży dawno minął. Zwiedzanie ciekawych zakątków i odkrywanie nowych atrakcji ma jednak swój niezaprzeczalny urok o każdej porze roku. Przybywa zresztą amatorów białego szaleństwa i zimowego wypoczynku z dala od miejskiego smogu i zgiełku. Zanim jednak wsiądziemy do samochodu, warto sprawdzić, ile będzie nas kosztować poruszanie się po europejskich autostradach.

Austria

Za korzystanie z autostrad oraz dróg szybkiego ruchu trzeba płać, kupując winiety. Roczny abonament dla samochodów osobowych o masie do 3,5 tony kosztuje tam 87,30 euro. Nowością jest możliwość nabycia winiety elektronicznej (www.asfinag.at). Trzeba pamiętać jednak, że winieta zaczyna obowiązywać dopiero 18 dni od jej zakupu. Planując podróż, należy mieć na uwadze, że niektóre odcinki dróg są dodatkowo płatne. Chodzi np. o przejazd przez tunel Arlberg, Felbertauern, Tauern czy Bosruck. Poza tym zapłacimy też za jazdę drogami alpejskimi Gerlos, Silvretta czy Timmelsjöch.

Słowacja

Dwa lata temu zrezygnowano tam z klasycznych winiet, przyklejanych na przednią szybę samochodu. Obecnie obowiązują winiety elektroniczne. Można je kupić przez Internet (www.eznamka.sk) albo za pomocą aplikacji mobilnej, dostępnej w sklepie GooglePlay. Wybierając jedną z możliwości, w trakcie rejestracji musimy podać numer pojazdu, dane osobowe, nr telefonu, dane dotyczące karty płatniczej oraz hasło. Po otrzymaniu kodu weryfikacyjnego (SMS-em) możemy bez obaw podróżować po całym kraju. Warto pamiętać, że brak winiety grozi wysokim mandatem.

Niemcy

Korzystanie z autostrad jest bezpłatne. Dotyczy to motocykli, samochodów osobowych, aut dostawczych o masie do 7,5 tony. Zapłacimy jedynie za przejazd tunelami Herrentunnel oraz Warndtunnel. Opłaty wynoszą odpowiednio 1,7 i 4,1 euro dla samochodów osobowych.

Za darmo można też jeździć po autostradach w Finlandii, Szwecji, Wielkiej Brytanii i Belgii. Prawie

Szwajcaria

Na terenie tego kraju obowiązują winiety. Opłata wynosi 40 franków, czyli około 38,5 euro dla samochodów osobowych do 3,5 tony. Winieta jest ważna 14 miesięcy. Jej brak grozi mandatem w wysokości 100 CHF. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej www.ezv.admin.ch.

Francja

Za korzystanie z dróg ekspresowych oraz autostrad trzeba płać wszędzie, z wyjątkiem regionu Alzacji. Opłaty można uiszczać na brankach. Na stronie www.autoroutes.fr znajduje się kalkulator, który pomoże sprawdzić, ile będzie nas kosztować podróż. Na stronie www.eurotunnel.com dowiemy się z kolei, ile wyniesie opłata za przejazd Eurotunelem pod kanałem La Manche.

Portugalia

Drogi ekspresowe i autostrady są płatne. Na wyznaczonych płatnych odcinkach są ustawione specjalne automaty. Wystarczy podjechać do któregoś z nich i bez konieczności wysiadania z auta wpisać numer rejestracyjny pojazdu oraz uiścić opłatę przy pomocy karty płatniczej lub kredytowej. Można też posłużyć się kartą prepaidową. Za pośrednictwem Internetu doładowujemy ją, a następnie wykorzystujemy na bramce poboru opłat.

Chorwacja

Autostrady są tu płatne, opłaty uiszcza się na brankach. Ceny są uzależnione od rodzaju pojazdu i odcinka drogi. Aktualny cennik można znaleźć na stronie www.hac.hr. Warto mieć przy sobie kuny chorwackie, na brankach nie zawsze da się zapłacić kartą.

Polska

Polskie autostrady należą do najdroższych w Europie. Kierowcy samochodów osobowych i lekkich dostawczych płacą jednak tylko za przejazd niektórymi odcinkami autostrad A1, A2 i A4. System poboru opłat jest dość skomplikowany, opłaty trafiają albo do koncesjonariusza, albo do budżetu państwa. Także stawki za przejechanie 1 km są różne. Np. 152-kilometrowy odcinek A1 z Rusocina do Nowej Wsi kosztuje 30 złotych w jedną stronę.

Z REDAKCYJNEJ POCZTY



• W chóralnej muzyce można się zasłuchać bez reszty...

Jesienne rytmy

Minął kolejny rok, ubyło kartek z kalendarza, ozłociły się liście na drzewach i znowu muzycy i ich wierni słuchacze spotkali się na Dąrowskiej Jesieni, popołudniu przepłatanym śpiewem, muzyką i poezją. W niedzielę 14 października karwińscy PZKO-wcy i kuracjusze dąrowskiego uzdrowiska obcowali z

muzą. Tradycyjnie wystąpił chór mieszany „Lira” z Dąrkowa, gospodarz już 17. edycji koncertu z pieśniami w języku polskim, słowackim, czeskim i po łacinie. Chór przedstawił utwory pełne jesiennego nostalgii, ale również pieśni żartobliwe i wesołe.

Gościem specjalnym tegorocznego koncertu był chór męski „Hejnał-Echo”. Panowie

zaprezentowali to, co widzowie najbardziej lubią w chórach męskich. Mocno zabrzmiąły tenory, barytony i basy w polskich pieśniach patriotycznych, żołnierskich, jak również w lirycznych pieśniach o miłości.

Całość przeplatana słowem wiązonym Bogdana Najdera. Ona i wszyscy wykonawcy przekonali widzów, że chociaż promienie słoneczne nie grzeją już tak mocno jak w lecie, to można zakochać się w jesieni pełnej tęczy kolorów i słodkiej muzyki.

Tadeusz Konieczny



Spacerkiem po Boguminie

Każdego roku Klub Nauczycieli Emerytów organizuje jesienny spacer, którego celem są zabytki Śląska. Tym razem 20-osobowa grupa spotkała się 3 listopada. Na dworcu w Boguminie czekała na nas Maria Śląddecka – działaczka KNE, by poznać nas dogłębnie z historią miasta. Zaskoczeni byliśmy, wysiadając z pociągu, stacją kolejową, która przybrała całkiem nową szatę i należy do najładniejszych i nowoczesnych w RC. Została otwarta w roku 1847,

zaś 18 marca 1872 uruchomiono Kolej Koszyko-Bogumińską. W efekcie stacja stała się ważnym węzłem komunikacyjnym a tereny wokół niej zaczęły się szybko rozwijać. Największy zakład Huta i Druciarstwa Bogumina powstała w roku 1885 r. Właścicielem był Albert Hans ze współnikiem, Heinrichem Eisnerem. Pierwsza historyczna wzmianka o wsi Bogun pochodzi z roku 1256, później nazywaną po niemiecku „Oderberg”. Od XIII w. powstawały wokół Bogumina nowe wioski: Zabłocie, Skrzeczów, Szonchel, Kopytów, Pułdów, Wierzbica. Ulicą T. G. Masaryka dotarliśmy na rynek, gdzie podziwialiśmy budynki z czerwonej cegły: kompleks szkół średnich, piękny ratusz, kościół NSJ, plebanie, kościół ewangelicki. Objeżdżaliśmy też park F. Chopina, budynek dawnej polskiej szkoły i przedszkola oraz Dom PZKO. Następnie dotarliśmy komunikacją miejską do starego Bogumina, gdzie zwiedziliśmy rynek, kościół Narodzin Panny Marii, starą część miasta, dawne przejście graniczne z RP. Zatrzymaliśmy się przy mapie. Jedna grupa spacerowiczów zatrzymała się w zameczku w Chałupkach, druga w Domu Narodowym (gdzie w podziemiach jest muzeum). (ID)

Sobota

Rynek w Cieszynie zdominowały w sobotni wieczór biel i czerwień. Scena przygotowana do widowiska artystycznego pt. „Sztandary niepodległości” tonęła w biało-czerwonym świetle. Mieszkańcy z obu brzegów Olzy – machali biało-czerwonymi chorągiewkami w stronę fotografa, który sporządził pamiątkowe zdjęcie zgromadzonego tłumu. Przybyło wielu oficjalnych gości, lecz szczególnie serdecznie została powitana Barbara Michejda-Pinno, córka jednego z działaczy niepodległościowych, Władysława Michejdy. Nie zabrakło prezesów Kongresu Polaków w RC – Mariusza Wałacha oraz Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego – Heleny Legowicz.

Wiec rozpoczął się od melodii wojskowych i patriotycznych, które zagrała Orkiestra Reprezentacyjna Straży Granicznej z Nowego Sącza. Głos zabrał m.in. Stanisław Szwed, wiceminister ds. rodziny, pracy i polityki społecznej. Przypomniął, że „Rota”, wiersz-manifest Marii Konopnickiej, po raz pierwszy została opublikowana w „Gwiazdce Cieszyńskiej” (7 listopada 1908 roku). Co więcej, chór „Harmonia” z Cieszyna śpiewał „Rotę” podczas odsłonięcia pomnika grunwaldzkiego w Krakowie w 1910 roku. Ten sam chór, działający w ramach Uniwersytetu Śląskiego, brał udział w sobotnim widowisku.

Szwed wymienił głównych protagonistów cieszyńskiej walki o polskość przed stu laty – trzech prezydentów Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego: ks. Józefa Londzina, Jana Michejdę i Tadeusza Regera. Podkreślił, że zjednoczyła ich wspólna sprawa, choć dzieliły zapartywania polityczne i religijne. – Te trzy osoby o różnych poglądach, o różnej wierze, doprowadziły do tego, że Śląsk Cieszyński powrócił do Polski. 27 października, sto lat temu, tutaj mieszkańcy Śląska Cieszyńskiego opowiedzieli się za Polską – mówił przedstawiciel rządu, wspominając wiec narodowy na cieszyńskim Rynku.

Pogoda nie sprzyjała plenerowej imprezie, było chłodno i deszczowo. Multimedialne widowisko artystyczne autorstwa i w reżyserii Romana Kołakowskiego pt. „Sztandary niepodległości” rozpoczęło się w ulewie. Pomimo trudnych warunków artyści dali z siebie wszystko, a publiczność nie żałowała oklasków.

Spektakl rozpoczął się od cieszyńskiego hejnału. Aktorzy i wokaliści, którym towarzyszyły chóry i orkiestra, w specjalnie napisanych na tę okazję songach przypomnieli przełomowe wydarzenia i osoby, które utorowały Cieszynowi drogę do Polski. Wykorzystano w nich fragmenty popularnych cieszyńskich pieśni ludowych i patriotycznych, m.in. „Płyniesz Olzo” i „Ojcowski dom”. Nie zabrakło utworów, które miały związek z lewym brzegiem Olzy. Śpiewano o Legionie Śląskim, który formował się w Parku Sikory w dzisiejszym Czeskim Cieszynie, o Wigili 1914 roku, którą Józef Piłsudski i legioniści spędzili w Nawsiu. Była wreszcie pieśń o „małej wojence”, którą „mało kto pamięta”, a w której „Czech zabija Lecha”. Odnosiła się ona do wojny czesko-polskiej w 1919 roku. Finałową pieśń „Sztandary niepodległości” wykonali razem wszyscy artyści, również część publiczności włączyła się we wspólny śpiew.



Wspólne świętowanie



• Zespół „Suszanie”. Fot. DANUTA CHŁUP



• Historyczny wiec w Cieszynie, 27 października 1918 roku. Fot. ARC



• Próba umiejętności dali wędryńscy „Gimnaści”. Fot. DANUTA CHŁUP



• Barbara Michejda-Pinno (w środku). Fot. DANUTA CHŁUP

Sztandary
Niepodległości.
w Cieszynie
20.10.2018

**Prezes PZKO
Legowicz o udziale
zespołów PZKO
w obchodach**

Przed stu laty ludność Śląska Cieszyńskiego manifestowała tutaj, na tym Rynku. Wczoraj odbyła się powtórka z tej manifestacji, wykonano wspólne zdjęcie. Mogę powiedzieć, że zrobiło to na mnie duże wrażenie. Natomiast dzisiejsze występy naszych zespołów są symboliczne. Zaproszono na tutaj, by podkreślić, że mimo, iż jesteśmy za Olzą, tworzymy wspólną lokalną społeczność. Jestem przekonana o tym, że dzisiejsze występy naszych zespołów ponownie pokazały publiczności cieszyńskiej, że nasze więzi z Macierzą są nadal silne.



• Pamiątkowe zdjęcie wykonane na Rynku w Cieszynie 20 października 2018 roku. Fot. ROMAN HRYCIÓW

Niedziela

Cieszyńskie obchody niepodległości kontynuowane były w niedzielę. Piknik Artystyczny „W Cieszynie na Rynku” został przygotowany we współpracy z Polskim Związkiem Kulturalno-Oświatowym i Kongresem Polaków w RC. Nie będzie wielką przesadą, kiedy stwierdzimy, że niedziela należała do Zaolzia. Większość wykonawców stanowiły bowiem zespoły i kapele z lewego brzegu rzeki.

Na pierwszy ogień poszedł dziecięcy zespół folklorystyczny „Dziecka ze Stonawy”. Później tańczyły i śpiewały zespoły ludowe: „Błędowice”, „Bystrzyca”, „Olza”, „Suszanie”, „Trzanowice”, grały kapele „Bezmiana” i „Bukóń”. Polacy z Zaolzia prezentowali nie tylko folklor. „TA Grupa” przedstawiła wiązanek pieśni o charakterze patriotycznym, wędryńscy „Gimnaści” pokazali swe zapierające dech w piersi żywe piramidy, tym razem w biało-czerwonej aranżacji. Całość uzupełniły występy zespołów z Polski. Tańczył ZPiT Ziemi Cieszyńskiej im. J. Marcinkowej, Estrada Regionalna „Równica”, grała orkiestra dęta „Cieszyńanka”. Zespół „Klezmmer” przypomniał swoim występem, że także Żydzi i ich kultura byli przez wiele wieków częścią cieszyńskiej społeczności. Konferansjerem programu był Bogdan Kokotek, kierownik artystyczny Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie.

Nie tylko na scenie występowali Zaolziacy, także na widowni było o wiele więcej osób z naszego terenu niż w sobotę. Przyszli obejrzeć popisy swych bliskich i znajomych oraz wspólnie świętować. – Przyjechaliliśmy, by zobaczyć wnuczkę, która występuje w zespole „Dziecka ze Stonawy”, a także córkę kuzynki, która z kolei tańczy w „Błędowicach”. No i ważna jest cała ta atmosfera tu, w Cieszynie – powiedziała „Głosowi” Sylwia Rzeszut ze Stonawy. – To jest bardzo ważna uroczystość dla mnie, bo jestem Polką, choć mieszkam na Zaolziu. Mam zamiar spędzić tu niemal całe popołudnie, wyskoczyć może na chwilę do domu, ale wieczorem znowu wrócę – zapewniała Anna Ciałhotna z Czeskiego Cieszyna.

Wkład Polaków z Zaolzia w przebieg uroczystości docenił burmistrz Cieszyna, Ryszard Macura. Zapewnił obecnych na Rynku, że władzom miasta od początku zależało, by 100-lecie niepodległości razem świętowali Polacy z obu brzegów Olzy. – Chcę, żebyście wiedzieli, że my tutaj, w Cieszynie, zawsze o was pamiętamy, pamiętać będziemy, chcemy z wami się spotykać, wspólnie świętować i wspólnie tę naszą kulturę polską pielęgnować – mówił burmistrz. Po jego słowach rozległy się brawa.

Po Pikniku Artystycznym odbyło się wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych i wojskowych z udziałem połączonych chórów „Gorol” z Jabłonkowa, „Godulan-Ropica”, Chóru Jubileuszowego ZPiT Ziemi Cieszyńskiej oraz chórów z Puńcowa i Strumian, z towarzyszeniem Orkiestry Kameralnej Śląska Cieszyńskiego. Publiczność zachęcana była do wspólnego śpiewania, co ułatwiały wyświetlane na telebimie teksty piosenek.

Ostatni punkt wieczornego programu był naprawdę mocny. Koncertowała bowiem młoda grupa rockowa Ampli Fire ze Stonawy, założona przed kilku laty przez braci Orszulików. (dc)

Derby bez zwycięzcy

Remisem 1:1 zakończyły się atrakcyjne derby pomiędzy piłkarzami Ostrawy a Karwiny. Banik gonił u siebie jednobramkową stratę, wyrównując dopiero w drugiej połowie, w przewadze liczebnej. – Dla nas to strata dwóch punktów na własnym boisku – ocenił derby szkoleniowiec Ostrawy, Bohumil Páník.

Janusz Bittmar

Karwiniacy na Miejskim Stadionie w Ostrawie-Witkowicach prowadzili od 37. minuty po bramce Davida Guby. Banik w drugiej połowie zwiększył obroty, naciskał, w sukurs przyszedł ostrawiakom również głupi faul karwińskiego obrońcy Bojana Leticia. Z rzutu wolnego następnie pięknie trafił Jiří Fleišman.

W zespole Karwiny procentuje konsekwentna praca nowego trenera Romana Nádvorníka. Zgrzyty na wstępie sezonu, zwłaszcza w linii defensywnej, zostały już w dużej mierze wyeliminowane. Spora w tym zasługa nowego duetu stoperów – doświadczony Marek Janečka przestał trafiać do własnej bramki, skupiając się na prostej grze obronnej, a Filip Panák z napastnika szybko przestał się na rasowego środkowego obrońcę. – Mentalnie wciąż czuję się ofensywnym piłkarzem, ale gram tam, gdzie postanowi trener. Na stoperze odkryłem nowe, nieprzebadane dotąd obszary futbolu – zdradził nam Panák. W pojedynku z Banikiem młody piłkarz radził sobie niegannie. Gola stracili goście po stałym fragmencie gry, kiedy to z granicy 20 m idealnie uderzył Fleišman. Odpowiedzi na pytanie, czy ten strzał był do obrony, Martin Pastornický musi poszukać we własnych zakamarkach myśli.

Pierwsza połowa zdecydowanie należała do Karwiny. – Zaskoczy-



• Walka bark w bark. Dame Diop (z lewej) i Jan Moravec. Fot. PETR KOTALA

liśmy gospodarzy nieco innym ustawieniem. Nie zagrałiśmy w bloku, ale od początku stawialiśmy się na ostry pressing. Wiedzieliśmy, że Banik lubi dyktować warunki gry i właśnie tego próbowaliśmy się ustrzec – stwierdził Janečka. Ostrawianie ożyli po wykluczeniu Leticia. Bośniacki obrońca skompletował dwie żółte kartki, drugą po niepotrzeb-

nym faulu przy linii bocznej boiska. – W ferworze walki zdarzają się takie sytuacje. Nie ukrywam jednak, że Letić mógł zachować więcej zimnej krwi. Ten moment zaważył na losach meczu – zazna-

czył Janečka. Piłkarze Banika liczyli w derbach na zwycięstwo. Mieli zresztą powody do snucia takich wizji, bo w dotychczasowym sezonie

FORTUNA LIGA

BANIK OSTRAVA – MFK KARWINA 1:1

Do przerwy: 0:1. Bramki: 73. Fleišman – 37. Guba. CZK: 59. Letić (Karwina). Ostrawa: Laštůvka – Pazdera (46. Meszaninow), Šindelář, Stronati, Fleišman – Fillo, Jánoš (86. J. Šašinka), Hrubý, Holzer – O. Šašinka (55. Jirášek), Diop. Karwina: Berkovec – Čolič, Panák, Janečka, Moravec – Smrž, Budinský – Ba Loua (90. Krivák), Lingr (77. Dramě), Letić – Guba (74. Ramirez). Lokaty: 1. Slavia Praga 30, 2. Pilzno 28, 3. Ostrawa 24,... 12. Karwina 11 pkt.

Między nami trenerami

Bohumil Páník (Ostrawa)

Już w przerwie meczu podniosłem głos w szatni. Apelowalem do piłkarzy, żeby się szybko ogarnęli i zaczęli grać swoje. W pierwszej połowie zagrałiśmy koszmarnie, w drugiej nasz futbol nabrał rumieńców. Jestem przekonany o tym, że drużyna z Milanem Barošem na boisku zagrałaby odważniej. Właśnie takiego walczała zabrakło w tych derbach. Dla nas to strata dwóch punktów na własnym boisku.

Roman Nádvorník (Karwina)

Niestety drugi raz z rzędu skapitulowaliśmy po pięknym strzale ze stałego fragmentu gry. Remis z Banikiem można jednak potraktować w kategoriach pozytywnych. Piłkarze wypełniali zalecenia tyktyczne. Zagrałiśmy odważnie, z ostrym pressingiem, który sprawiał Banikowi sporo problemów, zwłaszcza w pierwszej połowie. Banik wyszedł z impasu dopiero w drugiej połowie. Cieszy mnie zaangażowanie całego zespołu, walka do końca.

na Miejskim Stadionie w Ostrawie-Witkowicach spośród drużyn przyjezdnych tylko Sparta Praga zgarnęła komplet punktów. Po wyrównującej bramce Fleišmana gospodarze postawili wszystko na jedną kartę, nie schodząc spod

pola karnego Karwiny. Mocowanie się z obronnym monolitem zakończyło się jednak niepowodzeniem. Kilka dobrych okazji Banika wylapał Pastornický, w innych sytuacjach gospodarzom zabrakło większego spokoju. ▲

Weekendowy serwis piłkarski: Trzyniec poza strefą spadkową

FNL

TRZYNIEC

CHRUZIM 2:1

Do przerwy: 0:0. Bramki: 67. Vaněk, 90. Ilko – 61. Froněk. Trzyniec: Adamuška – Ilko, Kušnír, Bedecs, Janoščin – Janošík (65. Dedič), Vaněk, Weber (94. Klec) – Omasta – Hejný (65. Schwendt). Piłkarze Trzynieca odbili się ze strefy spadkowej, wygrywając zaciętą bitwę na Stadionie Rudolfa Łabaja. Wygraną zapewnił podopiecznym Jiřego Nečka obrońca Pavol Ilko, który wrócił do zespołu po kontuzji. Pierwsza połowa należała do przyjezdnych, w drugiej rozwinęli skrzydła trzyniczanie. Na 1:1 wyrównał efektownym strzałem z rzutu wolnego Richard Vaněk. Od tego momentu gra częściej toczyła się w chruzdzińskiej strefie obrony.

Lokaty: 1. Jihlava 26, 2. Cz. Budziejowice 25, 3. Hradec Kralowej 23,... 13. Trzyniec 10 pkt.

DYWIZJA

BRUNTAL

HAWIERZÓW 3:2

Do przerwy: 1:1. Bramki: 29., 47. i 51. Urban – 10. Wojnar, 79. Dawid. Hawierzów: Slavík – Bajzáth, Maťušovič, Igbinoba – Bujok, Wojnar, Zupko, Skoupý – Klejnot, Hottek, Dawid (85. Macík). W zwariowanym meczu India nie prowadził 1:0, ale sami, po galaktycznych kiksach, wręczyli gospodarzom trzy punkty niejako w prezencie. Hat trickiem popisał się w spotkaniu Jan Urban. Bruntański snajper tylko raz musiał się wykazać nietuzinkowymi umiejętnościami, trafiając głową w trud-

nej pozycji na 1:1. Pozostałe dwa gole należały do kategorii łatwych, wręcz dziecinnie prostych. W gło-

FRYDLANT

DZIEĆMOROWICE 1:2

Do przerwy: 0:2. Bramki: 84. Velička – 27. Rapek, 42. Skoupý. Dziećmorowice: Stach – Mleziwa, K. Skoupý, Derík, Alić – Egri (84. Kocián), Mičola, Macko, Škuta (65. Kondziolka) – Rapek (39. Uher) – Zb. Pospěch. Runěla twierdza w Frydlancie nad Ostrawicą. I to dosłownie, bo goście przerwali podopiecznym Martina Šrámk imponującą serię osiemnastu meczów bez porażki na własnym boisku. Kluczowa dla losów meczu była pierwsza połowa, w której dziećmorowiczanie

OPAWA B

BOGUMIN 3:0

Do przerwy: 0:0. Bramki: 50. Darmovzal, 65. Helebrand, 89. Veselý. Bogumin: Moláček – Sittek, Moskal (50. P. Pošťulka), Košťál, Ferenc (45. Baculák) – Latocha, Leibl, Kubinski, F. Hanus (65. Padych), Halaška – M. Hanus.

Wynik nie odzwierciedla w pełni przebiegu gry. Młode rezerwy Opawy miały z Boguminem ciężką przeprawę. Zadecydowała wręcz rewelacyjna skuteczność, odrobina szczęcia

i lepsze przygotowanie kondycyjne. – Określenie „przegrać z klasą” w naszym przypadku pasuje jak ulał. Nawiazaliśmy z gospodarzami wyrównaną walkę, niestety wynik jest dla nas niekorzystny – skomentował spotkanie Patrik Pošťulka, kierownik FK Bospor Bogumin.

Lokaty: 1. N. Jiczyn 29, 2. Slavičín 25, 3. Opawa B 21,... 7. Dziećmorowice 19, 10. Bogumin 17, 11. Hawierzów 17 pkt.

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

CZ. CIESZYN

FRENSZTAT 1:0

Do przerwy: 0:0. Bramka: 78. Šiška. Cz. Cieszyn: Gradek – Bolek, Sostrfónek (23. Kotas), S. Zogata, Maľujurek – Fowlarczyn, Šiška, Michalisko, J. Zogata (66. Martinek) – Vlachovič, Krucina.

Walka do końca się opłacała

Bramki Werek, Chmielewskiego i Hrni zapewniły Stalownikom komplet punktów w wyjazdowym starciu z Chomutowem. W 12. kolejce Tipsport Ekstraligi po zwycięstwo sięgnęli też hokeiści Witkowic. Krótko i zwięźle: hokejowy weekend marzeń.

Janusz Bittmar

Drużyna Stalowników Trzyniec zaprezentowała się na taflí ostatniego zespołu tabeli, Chomutowa. W Tipsport Ekstralidze nie ma jednak słabych przeciwników, o czym trzyniczanie przekonali się w niedziele dobitnie, do końca walcząc o zwycięstwo. – W Chomutowie robiliśmy wszystko, żeby wybrnąć z kryzysu. Zdawaliśmy sobie sprawę z tego, że u siebie Piraci potrafią zagrać wymiennie – stwierdził Marek Zádina, drugi trener HC Stalownicy Trzyniec. Stalownicy rozpoczęli z impetem. I z takim samym impetem, jak na wstępie meczu, dobrnęli do syreny końcowej. W stan zwycięskiej euforii wprowadził zespół w 60. minucie Erik Hrňa, który w przewadze liczebnej strzałem w gólowym stylu nie dał szans Łukešowi.

Stalownicy prowadzili w meczu od 6. minuty, kiedy to w zamieszaniu podbramkowym trafił Kanadyjczyk Ethan Werek i to gospodarze musieli się martwić. Chomutowianie, przyzwyczajeni do gry pod presją, zareagowali jednak błyskawicznie. Wyrównał Vladimir Růžicka jun, a na 2:1 przechrylił szalę meczu fiński skrzydłowy napastnik Maši Marjamäki. Arcyważną bramkę na 2:2 zdobył polski napastnik Aron Chmielewski, którego świetnie obsłużył Hrňa. Polski hokeista bez zastanowienia strzałem z nadgarstka dał chomutowskim kibicom do zrozumienia, że to



• Znakomity mecz w barwach Trzynieca zaliczył Erik Hrňa. Fot. oficjalna strona Piratów Chomutów

jeszcze nie koniec emocji. Podopieczni trenera Vladimíra Růžického w liczbie oddanych strzałów na bramkę pokonali Stalowników 41:25, ze zwycięstwa radowali się jednak gracze Václava Varadi. Trzyniczanie idealnie rozłożyli siły, profitując z powrotu Martina Růžického i gry na cztery pełne formacje. Co ciekawe, Aron Chmielewski rozpoczął zawody w roli trzynastego napastnika, ale po świetnym meczu pewnie szybko wróci do którejś z czterech wyjściowych formacji. ▲

TIPSPORT EKSTRALIGA

CHOMUTOW – TRZYNIEC 2:3

Tercje: 1:1, 1:1, 0:1. Bramki i asysty: 17. V. Růžicka (Flemming), 26. Marjamäki (Mrázek, Vantuch) – 6. Werek (Gernát, Polansky), 30. Chmielewski (Hrňa, Werek), 60. Hrňa (Krajčůček, M. Růžicka). Trzyniec: Hrubec – Krajčůček, Gernát, Musil, Galviňš, Adámek, M. Doudera – Růžicka, Marcinko, Dravecký – Svačina, Polansky, Adamský – Hrňa, Werek, Bukarts – O. Kovařík, M. Kovařík, Cienciala – Chmielewski.

WITKOWICE – LIBEREC 6:4

Tercje: 0:0, 2:1, 4:3. Bramki i asysty: 26. Květoň (Š. Stránský, Šidlik), 33. Hrbas (Roman), 42. Roman (Lev), 42. Zdráhal (Š. Stránský, Květoň), 49. Tybor (Roman, Schleiss), 52. Š. Stránský (Zdráhal) – 38. Hudáček (Kvapil), 51. Jelinek (Kvapil, Hudáček), 52. Havlín (Lakatoš), 58. Jelinek (Hudáček, Kvapil). Witkowice: Bartošák – Výtisk, D. Krenželok, Hrbas, Baranka, Šidlik, de la Rose, Černý – Dej, Lev, Schleiss – D. Květoň, Roman, Tybor – Kucsera, Š. Stránský, Zdráhal – Szturc, Pytlík, Baláž. Lokaty: 1. Sparta Praga 26, 2. Hradec Kr. 26, 3. Pilzno 24,... 8. Witkowice 20, 10. Trzyniec 16 pkt. W piątek: Trzyniec – Ml. Bolesław (17.00) i Litwinów – Witkowice (17.30).

7. Jablůnków 16, 11. Olbrachcice 11, 12. Šmířowice 10 pkt.

IB KLASA – gr. C

L. Piotrowice B – Lutynia Dolna 2:2 (Makula, Martinčůko – Havlásek, Fismol), Wędrynia – Nydek 2:3 (Wawreczka, Pilch – Tlacháč, Mazurek, Sikora), Toszonowice – I. Piotrowice 8:1 (Šimeček 3, Judita, Lisník, samob., Kovács, Ryba – Chmelář), Gnojník – Oldřichowice 4:2 (Maceček 2, Rusz, Svoboda – Niemiec, Cienciala), Sucha Górna – Wacławowice 1:0 (Kisel), Zabłocie – Sedliszce 1:0 (Kaspářík), Wierzniovice – Mosty k. J. 3:2 (Kubiš 2, Vlček – Lukosz, P. Szotkowski). Lokaty: 1. Sucha Górna 30, 2. Lutynia Dolna 23, 3. Toszonowice 23 pkt.

MP KARWIŃSKIEGO

G. Hawierzów – G. Błędowice 3:10,

Sn Hawierzów – Cierlicko 3:0, TJ Pietwałd – Sł Pietwałd 2:3, Żuków Górny – Dąbrowa 6:0, B. Rychwałd – F. Orłowa 2:3, V. Bogumín – L. Łąki 2:3. Lokaty: 1. TJ Pietwałd 27, 2. G. Błędowice 18, 3. Żuków Górny 18 pkt.

MP FRYDEK-MISTEK

Metyłowice/Frydlant B – Piosiek 4:0, Noszowice – Niebory 3:2, Kozłowiec – Gródek 4:1, Palkowice – Bukowice 1:1, Baszka – Starzicz 1:2, Liskowice – Hukwałdy 5:1. Lokaty: 1. Liskowice 24, 2. Kozłowiec 23, 3. Starzicz 19 pkt.

RP FRYDEK-MISTEK

Śmířowice – Kuřice 3:0, P. Ondřejníkem 1:2, Chlebowice – Milíkův 1:4, Wojkowice – Nawise 3:0, Pržno – Janowice 3:2. Lokaty: 1. Milíkův 28, 2. Janowice 24, 3. Pržno 24 pkt.

(jb)

W SKRÓCIE

POLOWANIE NA PIĄTKA. Nie milkną echa dobrej gry Krzysztofa Piątka we włoskiej Serii A. Polski napastnik trafił na listę życzeń czołowych europejskich klubów. Genua FC robi się powoli za ciasna dla Piątka. Włodarz Genui chcą jednak sprzedać polskiego napastnika dopiero w przyszłym roku. „Aukcja jest otwarta” – czytamy na oficjalnej stronie włoskiego klubu. Były zawodnik Cracovii znalazł się na celowniku takich zespołów jak SSC Napoli, FC Barcelona, Borussia Dortmund czy Chelsea.

PODWÓJNY ZWYCIĘZCA. Dwa gole i jedną asystę zanotował w ostatnim meczu Bundesligi gwiazdor Bayernu Monachium, Robert Lewandowski. Polak w zwycięskim meczu z Wolfsburgiem zdobył dwie bramki i zanotował też jedną asystę. „Lewandowski jest podwójnym zwycięzcą meczu. Dał drużynie wyzwolenie z kryzysu, ulgę i czystą radość” – tak piszą o kapitanie reprezentacji Polski na oficjalnej stronie Bundesligi.

SKOCZKOWIE U PROGU SEZONU. Skoki w warunkach naturalnych, na śniegu. Takie są marzenia polskiego sztabu trenerskiego w skokach narciarskich przed zbliżającym się startem nowego sezonu (16 listopada). Jak informuje Polski Związek Narciarski, sztab trenerski przewiduje, że na początku listopada uda się oddać skoki już w warunkach zimowych, na skoczni w Wiśle-Malince. Za kilka dni zostanie oddana do użytku również naśnieżona skocznia w szwedzkim Falun. Za sprawdzian formy przed startem Pucharu Świata mają posłużyć mistrzostwa Polski na Wielkiej Krokwi imienia Stanisława Marusarza. (jb)

INFORMATOR

WALUTY

Kursy walut w kantorach
z dnia 22. 10. 2018

	Cieszyn, ul. Zamkowa	
	kupno	sprzedaż
CZK	0,163	0,169
EUR	4,270	4,320
USD	3,700	3,780

	Bielsko-Biała, CH Auchan	
	kupno	sprzedaż
CZK	0,163	0,168
EUR	4,240	4,340
USD	3,670	3,780

	Czeski Cieszyn, dworzec	
	kupno	sprzedaż
PLN	5,970	6,080
EUR	25,600	26,100
USD	22,300	22,800

BENZYNA

Ceny paliw na stacjach
z dnia 22. 10. 2018

Bielsko-Biała, CH Auchan	
E95	5,05 zł
ON	5,12 zł
LPG	2,44 zł

Cieszyn, Circle K	
E95	5,10 zł
ON	5,19 zł
LPG	2,44 zł

Cieszyn, Shell	
E95	5,08 zł
ON	5,17 zł

Zebrzydowice, Orlen	
E95	5,14 zł
ON	5,17 zł

Czeski Cieszyn, Shell	
E95	33,20 kc
ON	32,20 kc

(wik)

Ogłoszenia do »Głosu«
przyjmowane są w dni powszednie:
• W redakcji „Głosu” przy ul. Strzelniczej 28, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: info@glos.live
• W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. - Studio Graficzne, Hudeczek Service sp. z o.o., Olbrachcice, Stonawka 340, w godz. 8.00-15.00, e-mail: ad.servis@hudeczek.cz
• W Odd. Literatury Polskiej, Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po: 13.00-18.00, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 8.00-12.30, 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00. Poza godzinami otwarcia złożenie ogłoszenia można uzgodnić (telefonicznie pod nr.: 596 312 477 lub 724 751 002, e-mail: knih-k1p@rka.cz).

„Głos” jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”



POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

Głos
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZECHY

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Witold Kozdół, kozdo@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Foto-reporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Projekt: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.gloslive.cz • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę peneratorem prowadzi Česká pošta, s.p., oddělení periodického tisku, Olšanská 38-9, 225 99 Praha 3, Zamówienia: www.periodik.cz, e-mail: postabp@post.cz • Reklamacje: tel. 800 300 302 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a.s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzegę sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

POLECAMY

Mówisz gwara? Zgłoś się do konkursu!

Do 7 listopada cieszyński Dom Narodowy przyjmuje zgłoszenia do tegorocznej, XV edycji Konkursu Gwar „Po cieszyńsku po obu stronach Olzy”. Impreza, nad którą patronat honorowy objął konsul generalny RP w Ostrawie Janusz Biłski, kierowana jest jak zwykle do dzieci, uczniów i młodzieży mieszkającej na historycznej ziemi cieszyńskiej po obu stronach Olzy. Ma ocalić od zapomnienia charakterystyczne gwary Ślą-

ska Cieszyńskiego i nakłonić młodych do mówienia językiem ojców i praojców, a także zachęcać do zakładania autentycznych strojów i odtwarzania dawnych obrzędów i zwyczajów. Organizatorami konkursu są tradycyjnie Sekcja Ludoznawcza Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, Górnośląski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Katowicach oraz Cieszyński Ośrodek Kultury Dom Narodowy. **Termin prze-**

sluchań konkursowych zaplanowano w dniach 20-21 listopada w Domu Narodowym. Każdy uczestnik lub grupa winni zaprezentować tekst mówiony prozą lub wierszem w gwarach używanych w subregionie, który reprezentują. Preferowane będą teksty o tematyce historycznej opisujące zwyczaje i obyczaje, autentyczne wydarzenia z przeszłości, stare obrzędy, byłe miejsca pracy i nauki, historyjki nawiązujące do współczes-

nych przeobrażeń w życiu lokalnych społeczności. Dzieci biorące udział w prezentacjach indywidualnie zostaną podzielone na kilka grup wiekowych, dodatkowo przewidziano także prezentacje zespołowe. Wszyscy występujący otrzymają okolicznościowe dyplomy. **Koncert finałowy Konkursu Gwar „Po cieszyńsku po obu stronach Olzy” odbędzie się 12 grudnia o godz. 16.00 w Domu Narodowym w Cieszynie. (wik)**

CO W TEATRZE

SCENA BAJKA – CZ. CIESZYN: O Słunečniku, Měsíčniku a Větrniku (22-24, godz. 10.00); ▲ O słońcu, księżycu i wietrze (24, godz. 10.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Iniemamocni 2 (23, 24, godz. 16.00); Tina a Vore (23, godz. 17.30); Mars (24, godz. 17.30); Po čem muži to-uzi (23, 24, godz. 19.00); Hovory s TGM (23, 24, godz. 20.00); Když draka bolí hlava (25, godz. 16.00); Klapzubova XI (25, godz. 17.30); Zlatý podraz (25, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Mars (23, godz. 17.30); Žle się dzieje w El Royale (23, godz. 20.00); Odloto-very nielot (24, godz. 15.00); John-ny English 3 (25, godz. 18.00); Zwyczajna przysługa (25, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Klakson i spółka (23, 24, godz. 14.00); Mars (23, 24, godz. 17.30); Toman (23, 24, godz. 20.00); Johnny English 3 (25, godz. 17.30); Zlatý podraz (25, godz. 20.00); **JABLONKOWE:** Jan Palach (24, godz. 18.00); **CZ. CIESZYN – Central:** King of Thieves (24, 25, godz. 17.30); Johnny English 3 (25, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast:** Hotel Transylwania 3 (22-25, godz. 15.30, 17.30); Kler (23, 24, godz. 19.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regio- nalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.20. **POLSKIE AUDYCJE:** po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz. **RADIO KATOWICE:** „U Polaków za Olzą” – niedziel. godz. 9.10 na 103 FM; powtórka: pon. godz. 23.05.

CO W TERENIE

CZ. CIESZYN – Filia Biblioteki Miejskiej przy ul. Havlíčka zaprasza na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie”, które odbędzie się w środę 24. 10. o godz. 17.00. O podróży „Od Hanoi do Ho Chi Minha” opowiadać będzie Zygmunt Rakowski. **KARWINA-FRYSZTAT** – MK PZKO zaprasza wszystkich chętnych do pomocy przy Brygadzie Jesiennej, która odbędzie się w sobotę 27. 10. od godziny 9.00 w naszym Domie Polskim. **KARWINA-RAJ** – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie w czwartek 25. 10. o godz. 15.30 w siedzibie MK. **KARWINA-STARE MIASTO** – MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na Świetlicę z okazji obchodów 100-lecia powstania Czechosłowacji i 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę w sobotę 27. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO. Poczęstunek zapewnią. Obecność na spotkaniu prosimy zgłosić przesowei. **MOSTY K. JABLONKOWA** – Miejskowa Biblioteka zaprasza 30. 10. o godz. 16.30 na prelekcję Radka Lipowskiego pt. „Osemki z przeznaczeniem w historii Śląska Cieszyńskiego XX w.”. **PTTS „BS”** – Zaprasza 27. 10. na wycieczkę z Morawki na Hadasz- czok i do Łomnej Górnej, trasa o długości 12 km. Odjazd autobusu z Hawierzowa (kierunek Morawa- ka) o godz. 8.12, odjazd autobusu z dworca autobusowego w Karwinie (kierunek Morawka) o godz. 7.27. Odjazd autobusu z Cz. Cieszyna o godz. 7.27 do Karwiny, przystanek Obchodni Dům, przesiadka do au- tobusu w kierunku Morawki o godz. 7.47. Kierownik: Janek Walek, tel. 721 413 926. ▲ zaprasza 30. 10. na wycieczkę wtorkową połączoną z podsumo- waniem sezonu turystycznego wycieczek wtorkowych. Trasa pro- wadzi z Gródka do Bystrzycy do re- stauracji „Na Szkubni”. Tu spoty-

kamy się po godzinie 11.00. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna do Gródka o godz. 8.17. Wycieczkę prowadzi Janek Walek, tel. 721 413 926. **UWAGA HARCERZE I SENIORZY HARCERSTWA** – W piątek 26. 10. odbędzie się uroczystość wspo- mnieniowa z okazji 75. rocznicy egzekucji masowej w Mostach koło Jabłonkowa, gdzie odbędzie się apel poległych. Autobus zostanie podstawiony w Czeskim Cieszynie, koło dworca kolejowego, od strony poczty o godz. 10.30.

KONCERTY

KONCERT Z OKAZJI 100-LECIA NIEPODLEGŁOŚCI – ZG PZKO, Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Cz. Cieszynie oraz MK PZKO w Hawierzowie-Błęd- owicach zapraszają na widowisko pt. „Postóchejcie, szuhajkowie...” w wy- konaniu ZR „Błędowice” w piątek 2. 11. godz. 17.00 do Teatru Cieszyń- skiego w Czeskim Cieszynie. Bilety w cenie 150 koron można nabyć w ZG PZKO przy ulicy Strzelniczej w Cz. Cieszynie, tel. 777 710 628.

WYSTAWY

BIBLIOTEKA REGIONALNA w Karwinie-Frysztacie, Rynek Ma- saryka: do 30. 10. wystawa ekslibri- sów Zbigniewa Kubeckzi. Czynna w godzinach otwarcia placówki. **CZ. CIESZYN, Kongres Pola- ków, ul. Grabińska 33:** do 25. 10. wystawa pt. „25 lat filmowych”. Czynna od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00. **MIEJSKI DOM KULTURY w Karwinie, Osvobození, Kar- wina-Nowe Miasto:** do 14. 11. wystawa Vladislava Rasyzka pt. „Obrazy”. Wystawa czynna: po, śr, pt: w godz. 9.00-15.00; wt-czw: w godz. 9.00-19.00. **POWIATOWE ARCHIWUM PAŃSTWOWE Karwina, ul. Frysztacka 55/17:** do 31. 1. 2019 wystawa pt. „Karwina. Od soli do węgla”. Czynna: po, śr: w godz.

8.00-17.00, wt, czw: w godz. 8.00-14.00, pt: w godz. 8.00-12.00. **DUŻA SALA WYSTAW MU- ZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ i MIASTA TRZYŃCA, Frýdecká 387:** do 11. 11. wystawa pt. „Zwie- rzęta i ich dzieci”. Czynna: wt-pt. godz. 9.00-17.00, nie: 13.00-17.00. ▲ **MAŁA SALA WYSTAW:** do 11. 11. wystawa pt. „Piękno szkła perfumerii” ze zbiorów Hany Štolovej. Czynna: wt-pt. w godz. 9.00-17.00, nie: 13.00-17.00. ▲ **Galeria Na schodach:** do 11. 11. wystawa obrazów Dariny Krygiel. Czynna: wt-pt w godz. 9.00-17.00, nie: 13.00-17.00. **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Hawierzowie, Pavlovova 583/2:** do 31. 10. wysta- wa pt. „V novém stále – éra první republiky”. Czynna: po-pt: godz. 8.00-16.00, nie: godz. 13.00-17.00. ▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** do 28. 2. 2019 wystawa pt. „Świat dzieci”; stała eks- pozycja pt. „Z przeszłości Jabłonko- wa i okolicy”. Czynne: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00. ▲ **SALA WYSTAW w Orłowej-Lu- tyni, Polna 964:** stała ekspozycja pt. „Orłowa – przeszłość i teraź- niejszość”. Czynne: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00. ▲ **SALA WYSTAW w Pietwał- dzie, K Muzeu 9:** do 31. 12 wy- stawa pt. „V žáru výhně”. Czyn- na: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

MUZEUM DRUKARSTWA, Galeria „Przystanek Grafika”, ul. Głęboka 50, Cieszyn: do 13. 11. wystawa eks- librisów pt. „Polska – Czechy – Slo- wacka 1918-2018”. Finisaż odbędzie się 8. 11. o godz. 16.00 w muzeum. Czynna: wt-pt w godz. 10.00-16.00; so i nie: w godz. 14.00-18.00.

ŻYCZENIA



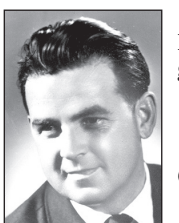
Dnia 25 października 2018 swoje Diame- towie Gody obchodzą

Szanowni Państwo MARIA i WŁADYSŁAW WAŁACHOWIE z Nieborów

Z okazji tak doniosłego jubileuszu życze- nia błogosławieństwa, zdrowia i miłości na dalsze radosne, wspólne lata życia składają synowie z rodzinami.

Gr-584

WSPOMNIENIA

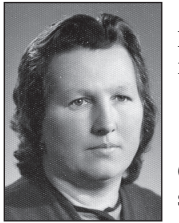


Dnia 24 października minie 25. rocznica śmierci Dro- giego

śp. MICHAŁA BORZY

O chwilę wspomnień proszą żona i syn.

Gr-573



Odeszłaś, ale w sercach będziesz żyć stale.

Dnia 21 października 2018 minęła 25. rocznica śmierci naszej Kochanej Mamy

śp. ANNY POSTUWKI ze Stanisławic

O chwilę wspomnień i cichą modlitwę prosi syn Broni- sław z rodziną.

Gr-587

NEKROLOGI

Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem. Kto we Mnie wierzy, choćby i umarł, żyć będzie.


J 11.25

Z żalem, ale z nadzieją na spotkanie w niebie, zawiada- miamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 17. 10. 2018 zmarła po długiej chorobie w wieku 62 lat nasza Kochana Córka, Małżonka, Mamusia, Te- ściowa, Babcia, Szwagierka i Ciocia

śp. WANDA TOMANKOWA z domu Brodowa, z Karwiny-Raju

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wtorek 23 października 2018 o godz. 14.30 z kościoła katolickiego w Karwinie-Frysztacie, a jej ciało spocznie na cmentarzu w Karwinie-Starym Raju. O chwilę wspomnień i o modlitwę proszą najbliżsi.

Gr-580



Umarłych wieczność dotąd trwa, dokąd pamięcią się im płaci.

Wisława Szymborska

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszyst- kich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 20. 10. 2018 zmarła w wieku 87 lat nasza Ukochana Matka

JÓZEFA KRĘZEŁOKOWA z domu Lukowa, zamieszkała w Czeskim Cieszynie, Sokolowska 1997

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w wąskim kręgu rodzinnym w ko- ściele katolickim w Ligocie Alodialnej. W smutku pogrążona rodzina.

Gr-588

Szczere wyrazy współczucia z powodu śmierci

śp. HILDY PASZEK


składają koleżanki z chóru „Harfa” oraz Klub Kobiet MK PZKO Cz. Cie- szyn-Centrum.

Gr-586



CZYTAJ NAS CODZIENNIE!

www.glos.live



Urząd Gminy w Ligotce Kameralnej zaprasza na wystawę fragmentów twórczości Pawła Wałacha do sali Domu Kultury. Będzie ona czynna w dniach 27.- 28. 10. w godz. 10.00- 18.00.

PROGRAM TV

WTOREK 23 PAŹDZIERNIKA

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Napisala: Morder- stwo (s.) **9.45** Niezwykłe losy **10.35** My, uczęszczający do szkoły (s.) **11.40** Czarne owce **12.00** Południowe wia- domości **11.40** Bitwa pod Som- mą **12.35** Nasza wieś **13.05** Muzycz- ne wędrowki **13.30** Folklorika **14.00** Europa dziś **14.25** W odwiedzinach u sąsiadów **15.15** Palestyna **16.10** Tele- wizyjny klub niesłyszących **16.40** Cze- skie ślady **17.35** Z kucharzem dookoła świata: Indie **18.25** GEN – Galeria eli- ty narodu **18.45** Wieczorynka **18.55** Tajemnice Antarktydy **10.45** Skandale pierwszej republiki **11.15** Królestwo natury **11.45** Strawa dla duszy & ciała **12.10** Nie poddawaj się **13.05** Chcesz je? **13.10** Wszystko, co lubię **13.40** Historie domów **14.00** Latarnia i muzeum **14.30** Ostatni wielki cesarz Franciszek Józef **15.25** Amundsen kontra Scott **16.20** Naj- ważniejsze operacje II wojny świato- wej **17.20** Kiuisi, wyspa dawnych tra- dycji **18.15** Zapach cypryjskiej kuchni z Mirosławem Donutem **18.45** Wie- czorynka **19.00** Przez ucho igielne **19.25** Bohuslav Balbín **19.50** Wiado- mości w czeskim j. migowym **20.00** Mafiozi **21.00** Jak się dekonstruuje monarchię **22.00** Legiony 100 – W cieniu włoskich gór **23.00** House Of Cards (s.) **23.45** Lotnicze katastrofy. **NOVA**
5.55 Śniadanie z TV Nova **8.50** Uli- ca (s.) **9.50** Spec (s.) **10.55** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wia- domości **12.25** Krok za krokiem (s.) **12.45** Przychodnia w różnym ogro- dzie (s.) **14.05** Dr House (s.) **15.55** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różnym ogro- dzie (s.) **21.40** Weekend **22.40** Agenci NCIS (s.) **23.35** Bez śladu (s.) **0.30** Dr House (s.). **PRIMA**
6.15 Ben 10 (s. anim.) **6.30** My Lit- tle Pony (s. anim.) **7.15** M.A.S.H. (s.) **9.10** Ostry kurczak (s.) **10.20** Droga do szczęścia (film) **12.15** Południowe wiadomości **12.30** Gliniarz i prokurat- or (s.) **13.30** Komisarz Rex (s.) **15.35** Policja Hamburg (s.) **16.35** Popoł- dniowe wiadomości **16.50** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Top Star **20.15** Rodzina Krejzów (s.) **21.35** Głina (s.) **22.55** Top Star magazyn **23.50** Policja w akcji **0.50** Komisarz Rex (s.).

w wieku pary (film) **22.05** Columbo (s.) **23.20** Most nad Sundem (s.) **0.20** AZ kwiz. **TVC 2**
5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Ibiza i Forma **9.55** Ostatni wielki cesarz Franciszek Józef **11.40** Mafiozi **11.40** Bitwa pod Som- mą **12.35** Nasza wieś **13.05** Muzycz- ne wędrowki **13.30** Folklorika **14.00** Europa dziś **14.25** W odwiedzinach u sąsiadów **15.15** Palestyna **16.10** Tele- wizyjny klub niesłyszących **16.40** Cze- skie ślady **17.35** Z kucharzem dookoła świata: Indie **18.25** GEN – Galeria eli- ty narodu **18.45** Wieczorynka **18.55** Babel **19.20** Geografia świata **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Kamera w podróży **21.00** Po- dróż po dunajskich żelaznych wrotach **21.30** Kamu w Meksyku **22.00** Milan Rastislav Štefánik (film) **23.35** W imię ojczyzny (s.) **0.25** House Of Cards (s.).

POLECAMY



• Amundsen kontra Scott
Wtorek 23 października, godz. 15.25, TVC 2



• W odwiedzinach u sąsiadów
Środa 24 października, godz. 14.25, TVC 2



• Słynne zbójnickie historie
Czwartek 25 października, godz. 9.40, TVC 1

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova **8.55** Ulica (s.) **9.45** Zamienimy się znanymi **10.55** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południo- we wiadomości **12.25** Krok za kro- kiem (s.) **12.45** Przychodnia w róż- nym ogrodzie (s.) **14.05** Dr House (s.) **15.55** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **16.57** Popołudniowe wia- domości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.40** Gwiazd- ne życie **22.15** W pogoni za zemstą (film) **0.05** Dr House (s.). **PRIMA**
6.10 Ben 10 (s. anim.) **6.30** My Little Pony (s. anim.) **7.10** M.A.S.H. (s.) **9.10** Ostry kurczak (s.) **10.20** Miłość, dzieci i duże serce: Obietnica (film) **12.15** Po- łudniowe wiadomości **12.25** Gliniarz i prokurator (s.) **13.25** Powrót komisa- rza Rexa (s.) **15.35** Policja Hamburg (s.) **16.35** Popołudniowe wiadomości **16.50** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Top Star **20.15** Rodzina Krejzów (s.) **21.45** Prima Particka **22.45** Tak jest, szefie! Poni (s. anim.) **7.10** M.A.S.H. (s.) **9.10** Ostry kurczak (s.) **10.20** Miłość, dzie-

ci i duże serce (film) **12.15** Południowe wiadomości **12.30** Gliniarz i prokurat- or (s.) **13.30** Komisarz Rex (s.) **15.35** Policja Hamburg **16.35** Popołudnio- we wiadomości **16.50** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wia- domości **19.55** Top Star **20.15** Błękit- ny kod (s.) **21.35** Show Jana Krausa **22.50** Ojcowie na wychowawczym (s.) **23.50** Policja w akcji

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ



NASI DZIAŁACZE

IRENA MIERZWA

Urodziłam się i mieszkam w Karwinie. Przez długie lata pracowałam w karwińskiej bibliotece. Rozpoczyłam pracę w oddziale mieszczącym się w Domu Kultury, później przeniosłam się do nowo założonego oddziału polskiego we Frysztacie. Po drugim urlopie macierzyńskim przesłam do Wydziału Opracowania Zbiorów Bibliotecznych i tam już zostałam do emerytury.

Ze względu na swoją pracę zawodową i zainteresowanie książką byłam jedną ze współzałożycielek Stowarzyszenia Przyjaciół Polskiej Książki, które zawiązałyśmy z Heleną Legowicz i kilkoma innymi bibliotekarkami, by wznowić tradycję wystaw polskiej książki. W stowarzyszeniu tym pracuję w komisji kontrolnej, sprawdzam jego finanse.

Przez przypadek trafiłam do PTTS „Beskid Śląski”. Koleżanka namówiła mnie do udziału w jednej z wycieczek. Po jakimś czasie zapisałam się do tej organizacji, jestem jej członkiem od 2001 roku. Nim urodziły się wnuki, chodziłam na prawie wszystkie wycieczki; teraz czasu mam mniej, więc wybieram się rzadziej. „Beskid” obejmuje swym zasięgiem całe Zaolzie, dlatego dzieli się na rejon. Jestem rejonową dla Karwiny, Orłowej, Bogumina i okolicy. Do moich zadań należy dystrybucja znaczków członkowskich oraz kalendarzyków z planem wycieczek. Zapisuję chętnych na wycieczki autokarowe, przyjmuję opłaty, przekazuję informacje z naszego rejonu kierownikowi wycieczki. Te obowiązki pełnię już od kilkunastu lat. Od bodaj pięciu lat jestem także członkiem zarządu – gospodarzem. Prowadzę ewidencję książeczek turystycznych, odznak, materiałów promocyjnych, publikacji i podobnych rzeczy.

Do moich zainteresowań, oprócz książek, należą podróże. Jeżdżę po całym świecie, staram się poznać jak najwięcej miejsc.

(dc)



Fot. DANUTA CHLUP

POŁĄCZONE MINIKWADRATY MAGICZNE

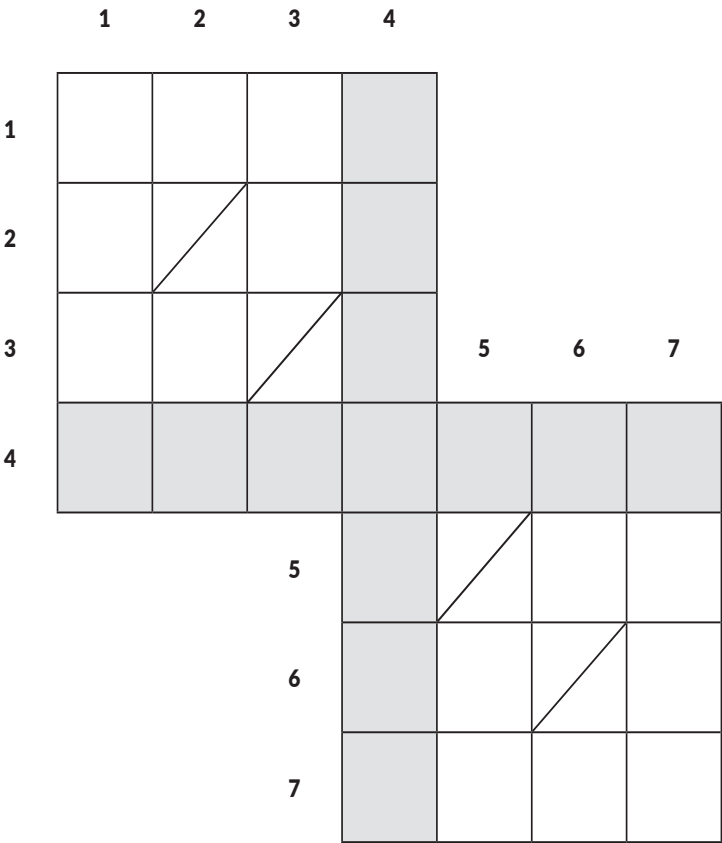
Rozwiązaniem dodatkowym jest dokończenie cytatu Owidiusza: „Amor bląka się i nigdzie nie zagrzewa...”

Poziomo i pionowo jednakowo:

1. Br dla chemika
2. wyparty wrotki
3. szczyt w Górach Kaczawskich (714 m n.p.m.)
4. **rozwiązanie dodatkowe**
5. bałtycki kurort z molo i Operą Leśną
6. włoski deptak lub bulwar
7. wyspa koralowa

Wyrazy trudne lub mniej znane: CORSO, OKOLE

(BJK)

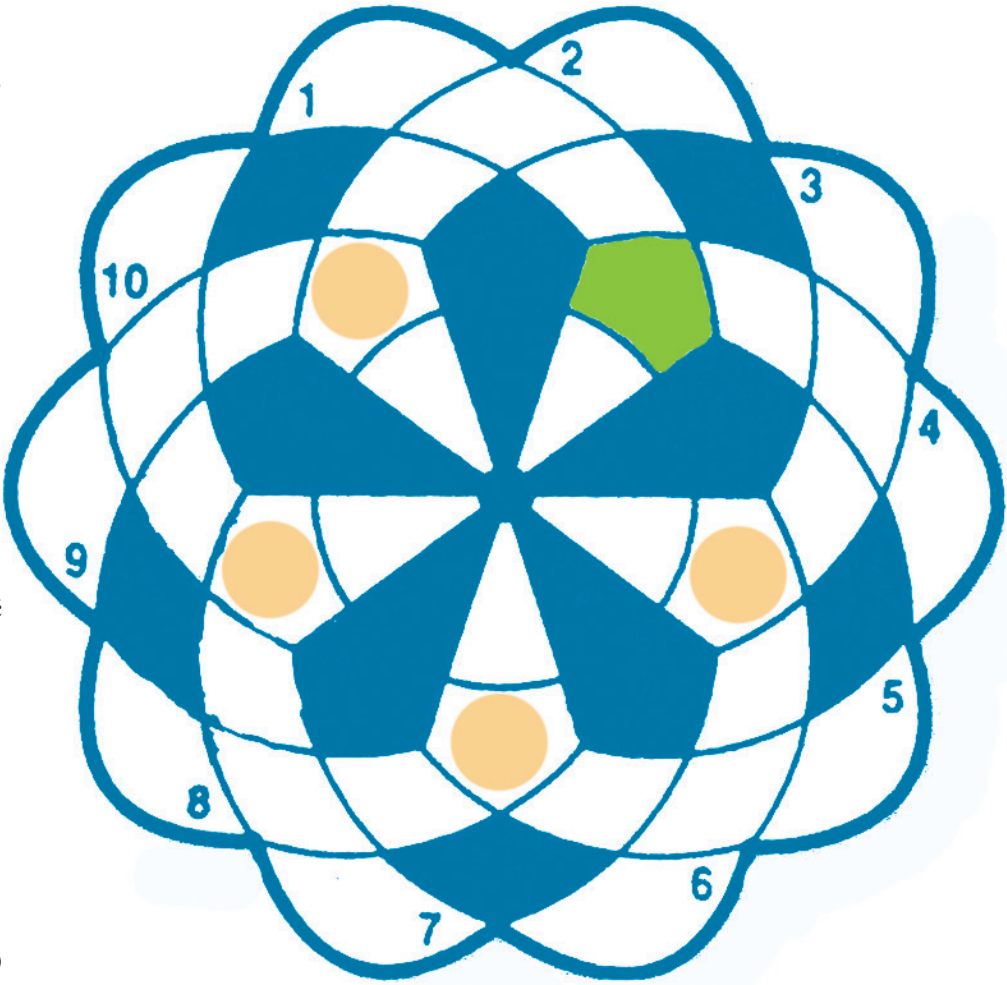


LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem dodatkowym logogryfu jest dokończenie fraszki Jana Izzydora Sztaudyngera: „Szczęście to kamfora, Ulatniać się...”

1. taniec lą-
tynoski lub
pikantny sos
meksykań-
ski
2. jednostka
pojemności
elektrycznej
(F)
3. buty pił-
karza lub
potocznie
bezpieczniki
4. antonim
bessy
5. cygański u
Straussa
6. zimowy po-
jazd malca
7. można na
nich spocząć
8. Rn na tabli-
cy Mende-
le-
jewa
9. skok na
bank
10. góry z Ry-
sami

Wyrazy trud-
ne lub mniej
znane: FARAD
(BJK)



Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 2 listopada 2018 r. Nagrodę książkową za rozwiązanie zadań z 9 października 2018 otrzymuje **Maria Wybraniec z Czeskiego Cieszyńska-Żukowa.**

Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 9 października:
1. PIŁA 2. IDIOM 3. ŁOWCA 4. AMAT
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 9 października:
1. SOFA 2. OBRYŚ 3. FYNBO 4. ASOR
Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 9 października:
ODURZA